

ПРАКТИКА **Ловеч**

Помъдряването на община Ловеч

Споразумение за взаимодействие между местната власт и нестопанските организации в Ловешката община

С един поглед

С обща грижа за днешния и утрешния ден на своя град и с отговорност за развитие на гражданското общество, 18 ловешки НСО подписват на 15.10.1998 г. Споразумение за взаимодействие с Общински съвет - Ловеч и Общинска администрация - Ловеч. Смыслът на това Споразумение е изграждането на система за коопериране на местната власт и нестопанския сектор в Ловеч по проблеми с особена обществена значимост. То е уникален за страната акт, израз на добра воля за съвместна работа, взаимопознаване и взаимопомощ на всички ангажирани страни. От момента на подписването му досега, Споразумението е основа на множество общи инициативи и дейности, насочени към добруването на Ловеч.

Контекст

Дългогодишният опит на Община Ловеч и местните НСО в съвместна работа, както и различните по характер проблеми, възниквали в хода на тази работа, пораждават необходимост взаимно-шенията да бъдат поставени в някаква рамка или система. Такава рамка става Споразумението за взаимодействие между местната власт и НСО в Ловешката община. Въпреки добрата идея обаче, Споразумението е подписано в един не много удачен момент. Навлиза-нето в предизборна обстановка и политическата конфронтация силно затрудняват работата по реализирането на постигнатите договорености. Независимо от това, желанието за сътрудничество вдъхва живот и реални измерения на идеята.

Ресурси

Изработването и подписването на Споразумението се явява заключителен етап от проект на Дружество „Знание“ Ловеч, финансиран от Програма ФАР чрез Фондация за развитие на гражданското общество. В началото на месец април 2000 г. към

първоначалните 18 НСО се присъединяват още 7, което всъщност обхваща почти всички активно действащи организации на територията на Ловеч.

История на успеха

Важно е да се отбележи, че Споразумението е един открит документ, към който могат да се подписват допълнения въз основа на Протокола. Страните по него провеждат периодични срещи (най-малко четири пъти годишно), които са открити за граждани, журналисти, представители на бизнеса и пр., т.е. всички, които проявяват интерес към тях.

Първото системно усилие за изграждане на механизми за реализиране на договореностите по Споразумението, е откриването на Информационно бюро в сградата на общината по проект „Система за усъвършенстване информационното обслужване на гражданите и разширяване участието им в местното самоуправление“, финансиран от Европейския фонд за свобода на изразяването на мнение и подкрепен от Сдружение „Природа назаем“. Целта на този проект е създаването на условия за прозрачност и открит диалог на администрацията с НСО и гражданите по проблемите на града.

В процес на създаване са Граждански консултативни съвети, които да служат като коректив на дейността на община Ловеч. Участници в тях са 35 официално избрани личности, представители на различни организации, които в определени конфигурации присъстват на заседанията на постоянните и временни комитети към Общинския съвет и се явяват изразители на мнението и волята на гражданите на Ловеч. От гражданските представители се очаква да работят в мрежа, като взаимно се информират и подкрепят.

Като заключителен етап от друг проект на Дружество „Знание“ под името „Утвърдил: Гражданинът!“, финансиран от Фондация за реформа в местното самоуправление с подкрепата на USAID, е проведена кръгла маса за регламентиране на правилата за работа между НСО и Община Ловеч. Подписан е „Статут за гражданско участие в органите за местно самоуправление“, който поставя взаимоотношенията в процедурна рамка, независеща от моментната политическа конюнктура.

Постижения

Въпреки съществуващите трудности и пречки, резултатите от подписването на Споразумението са впечатляващи. Чрез Гражданските консултативни съвети са внесени корекции в новата транспортна схема на града, избрани са обекти за реставриране и опазване по проекта „Красив Ловеч“, отпуснати са средства за улесняване достъпа на хора в инвалидни колички до центъра на града и общинските сгради, оптимизирана е училищната мрежа в общината. По предложение на НСО е коригиран бюджетът на общината за 2000 г., като от Фонд „Приватизация“ са заделени 35 000 лв. за ремонт на улиците на Ловеч. Това са само примери за онова, което може да се постигне с добра воля и коопериране на усилията на местните власти и структурите на гражданското общество.

Следващи стъпки

В процедура на учредяване е Обществен фонд за развитие на Ловеч, пръв дарител в който е Община Ловеч с 5 000 лв. Твърдата решимост на всички НСО да участват в учредяването на Фонда и в набирането на средства, както и във въвлечането на местния бизнес и гражданите на Ловеч, предполагат добър потенциал за развитие в дългосрочна перспектива.

Ключове към успеха

Като всяко добро начинание, и Споразумението за взаимодействие между местната власт и нестопанските организации в Ловешката община не се радва само на успехи. Има случаи, в които се прави опит третият сектор да бъде употребен за политически цели. Има и опити граждански организации да използват авторитета на община Ловеч за свои лични цели. Не липсва и съпротива от страна на някои членове на Общинския съвет и Общинската администрация, които виждат участието на НПО като заплаха и опит за вмешателство в работата им.

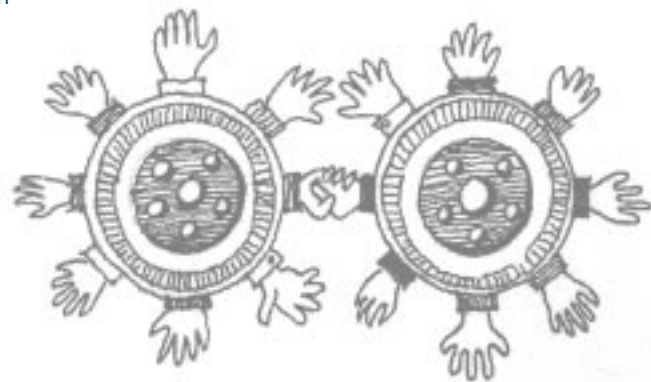
Въпреки проблемите, организациите и институциите са мотивирани да продължат съвместната работа, водени от добрите примери и желанието да вземат най-правилните решения за бъдещето на Ловеч. Безспорен факт е, че в много от случаите се работи на доброволни начала, като понякога се влагат и лични средства в името на общата идея. Ловеч е прекрасен пример за силата на добрата воля и вникването в смисъла на партньорството.

Контакти

Донка Михайлова

Председател на Дружество „Знание“ Ловеч

Ловеч 5500
ул. „Търговска“ 44, ет. 4
тел./факс: 068/279 52
ел. поща: dr-z@lv.bia-bg.com

ПРАКТИКА Ловеч

Примерът на ловешкото читалище „Наука“

Стимулиране на традиционни за Ловешкия край производства

С един поглед

Читалище „Наука“, подкрепено от община Ловеч, открива начин да излезе от тежкото финансово положение, като същевременно остава вярно на „читалищната“ идея и дух и влага усилия в значими и общественополезни дейности. Съживяват се традиционни за Ловешкия край селскостопански производства, с печалбата от които читалището финансира дейностите си като осигурява работни места, а в дългосрочен аспект осигурява алтернативен източник на доходи за местното население.

Контекст

Читалище „Наука“ е построено през периода 1904 - 1905 г. с даренията и личния труд на ловчалии. Читалището винаги е имало собствени приходи от различни дейности, но поради обществените му задължения (Драматичен театър, хор, духов оркестър и пр.), не може да се говори за икономическа рентабилност. Ежегодната субсидия, отпускана от община Ловеч, покрива приблизително заплатите на работещите в читалището. Да се разчита само на това скромно финансиране е път, водещ към затихване на дейността и загуба на основни обществени функции. Изходът от това положение е да се намерят допълнителни доходоносни дейности за самоиздръжка на институцията и макар, че първите опити в тази насока не водят до успех (например отглеждането на пшеница под аренда през 1996/97 г.), екипът на читалището (27 души) не се обезкуражава и влага усилия в нови идеи.

Ресурси

Проект „Стимулиране на традиционни за Ловешкия край производства“, на стойност 10 500 щ. д., е финансиран от Програмата на ООН за развитие. Основен партньор на читалище „Наука“ е община Ловеч, която участва в проекта чрез предоставянето на общински площи и сгради. Екипът на читалището извършва огромна по обем работа на доброволни начала.

История на успеха

В края на 1998 г. община Ловеч, в лицето на главния си секретар, предоставя на читалище „Наука“ информация за Програмата на ООН за развитие и в началото на 1999 г. читалището кандидатства към програмата с проект „Стимулиране

Ловчанско читалище НАУКА

на традиционни за Ловешкия край производства“. Проектът е двупосочен и включва изграждането на пчелин като дългосрочна стратегическа инвестиция и гъбопроизводството като инвестиция за бърза възвращаемост и печалба. Селскостопанската насоченост на проекта се предопределя донякъде от факта, че приходите от земеделие все още не се облагат с данъци. Като развитие на дейностите са залегнали курсове по пчеларство, гъбопроизводство, цветарство и т.н. Друга насока е подпомагането с консултации и парични средства желаещите да започнат собствен бизнес в тези традиционни за Ловеч производства. Печалбите от всички тези дейности са допълнителен източник на финансиране за читалище „Наука“.

През юли и август 1999 г. са закупени 50 кошера и 50 пчелни семейства. Ливадата, в която са заложени кошерите, е общинска и се намира в с. Скобелево, на 5-6 км от Ловеч. Тя е предоставена за безвъзмездно ползване на читалището със заповед на кмета на Община Ловеч. През октомври същата година стартира и гъбопроизводството. За нуждите на гъбарника, с единодушно решение на Общинския съвет (което е знак за значима обществена

подкрепа, като се има пред вид тежкото политическо противопоставяне в града), е предоставена безвъзмездно неизползваната сграда на детската градина в с. Скобелево, в близост до ливадата с кошерите. Първите произведени гъби са реализирани на пазара за Коледа 1999 г.

Следва изпълнението на втората фаза на проекта - организиране на курсове за безработни, които желаят да се ангажират с някои от тези традиционни за Ловешкия край производства.

Постижения

Въпреки че резултатите ще могат да се обобщят едва след приключването на проекта, има някои показатели, които сочат успех и днес:

- явен интерес към курсовете и опита, натрупан в процеса на работа;
- разкриване на пет нови работни места и стартиране на собствен бизнес от трима безработни, ползвали консултации и помощ по проекта;
- засвидетелствано уважение от страна на ловешката общественост и НСО към дейността на читалището;
- нови идеи за проекти на екипа на читалището.

Увеличаването на субсидията на читалището в бюджета на общината за 2000 г. може да се разглежда като резултат от осъзнатата в хода на съвместната работа „взаимнопо-лезност“.

Ключове към успеха

Примерът на ловешкото читалище „Наука“ би могъл да послужи като източник на вдъхновение за всички български читалища, които в момента се борят за оцеляването си. Той показва как с малко средства и с много желание и доброволен труд могат да се мобилизират външни ресурси и партньори и да се постигнат значителни устойчиви резултати, които се развиват с времето.

Контакти

Пенка Стаменова

Секретар на читалище "Наука"

тел.: 068/2 21 15

Соня Христова

Секретар на Община Ловеч

тел.: 068/233 70

факс: 068/2 43 85

e-mail: lovetch@mbox.digsys.bg

